

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. Eugeniu Carada , nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avp.ro> E-mail: avp@avp.ro

Federația Sindicatelor din Învățământ „Spiru Haret” și Federația Sindicatelor Libere din Învățământ au solicitat Avocatului Poporului să sesizeze direct Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 18/2010 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar.

În urma analizării aspectelor prezentate și a textelor legale criticate, în conformitate cu dispozițiile art. 146 lit. d) din Constituția României, ale art. 13 lit. f) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată și ale art. 11 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, ***Avocatul Poporului a ridicat direct în fața Curții Constituționale excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului unic punctul 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2010 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 162 din 12 martie 2010.***

Argumentele de neconstituționalitate invocate de către Avocatul Poporului au vizat contrarietatea dispozițiilor articolului unic punctul 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2010 față de art. 1 alin. (4) din Constituția României, referitor la principiul separației și echilibrului puterilor în stat, art. 21 din Constituție privind accesul liber la justiție și ale art. 115 alin. (6) din Constituție referitor la limitele delegării legislative.

Anexat se regăsește textul documentului înaintat instanței de contencios constituțional.

***Excepție de neconstituționalitate
cu privire la prevederile articolului unic punctul 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.
18/2010 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind
plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale
personalului din sectorul bugetar***

Dispozițiile articolului unic punctul 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2010 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 162 din 12 martie 2010, sunt neconstituționale din perspectiva următoarelor argumente:

Prevederile punctului 2 al articolului unic din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2010, care reglementează suspendarea de drept a oricărei proceduri de executare silită în cursul termenelor prevăzute la alin. (1) și (1¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009, modificată și completată, încalcă dispozițiile art. 1 alin. (4) din Constituția României, referitor la principiul separației și echilibrului puterilor în stat, art. 21 din Constituție privind accesul liber la justiție și ale art. 115 alin. (6) din Constituție referitor la limitele delegării legislative.

1. Dispozițiile articolului unic punctul 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2010 contravin principiului separației și echilibrului puterilor în stat.

În virtutea principiului separației și echilibrului puterilor în stat, legiuitorul sau executivul (în exercitarea delegării legislative) nu au dreptul să intervină în procesul de realizare a justiției. Dreptul de control al legiuitorului se exercită asupra modului în care funcționează organele puterii judecătorești, fără a putea împiedica însă instanțele judecătorești să-și exercite atribuțiile prevăzute de art. 124 din Constituție, de realizare a justiției. Faptul că, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 18/2010, orice procedură de executare silită se suspendă de drept în cursul termenelor prevăzute la art. 1 alin. (1) și (1¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009, modificată și completată, reprezintă o imixtiune a Guvernului în înfăptuirea justiției, putând avea drept consecință ruperea echilibrului constituțional dintre aceste autorități (Decizia nr. 6/1992 a Curții Constituționale).

Doar autoritatea judecătorească are competența de a suspenda executarea unei hotărâri judecătorești, în condițiile prevăzute de legiuitor în exercitarea prerogativelor sale stabilite de art. 126 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege. În acest context, menționăm că, potrivit prevederilor art. 403 alin. (1) din Codul de procedură civilă, "Până la soluționarea contestației la executare sau a altei cereri privind executarea silită, instanța competentă poate suspenda executarea, dacă se depune o cauțiune în cuantumul fixat de instanță, în afară de cazul în care legea dispune altfel."

Mai mult, prin Deciziile nr. 6/1992 și nr. 1055/2008, Curtea Constituțională a statuat că „o dispoziție legală prin care se suspendă cursul judecătii sau executarea hotărârilor judecătorești definitive referitoare la anumite cauze determinate este neconstituțională”. În același sens, Curtea Constituțională a statuat că "o prevedere legală, prin care s-ar interzice - fie și numai temporar - executarea unei hotărâri judecătorești ar reprezenta o imixtiune a puterii legislative în procesul de realizare a justiției, fiind contrară principiului constituțional al separației puterilor în stat" (Decizia nr. 50/2000).

2. Dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 18/2010 contravin prevederilor art. 21 și art. 115 alin. (6) din Constituție, întrucât afectează dreptul persoanei de a se prevala, neîngrădit, de toate garanțiile pe care le presupune liberul acces la justiție și realizarea unui proces echitabil, din perspectiva limitării aduse dreptului de a pune în executare hotărârile judecătorești având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului bugetar. Astfel, creditorii nu pot proceda la valorificarea drepturilor de natură salarială, drepturi care le-au fost recunoscute prin hotărâri judecătorești.

În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a statuat faptul că dreptul la un proces echitabil nu acoperă procedura numai până la pronunțarea hotărârii, ci până la executarea acesteia, statul având obligația de a se supune unei hotărâri judecătorești pronunțate împotriva lui. Așadar, executarea unei hotărâri judecătorești, indiferent de instanța de la care provine, este considerată a fi parte integrantă din „proces” în sensul art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (cauza Di Pede contra Italiei). În plus, garanțiile unui proces echitabil de care a beneficiat justițiabilul în cursul fazei judiciare a procedurii își pierd rațiunile de a fi, în situația în care administrația refuză, omite sau întârzie să execute hotărârea judecătorească (Cauza Dragne și alții împotriva României, Hotărârea din 7 aprilie 2005).

În Cauza Sabin Popescu contra României din 2 iunie 2004, Curtea Europeană a amintit că dreptul de acces la justiție, garantat de art. 6 din Convenție, protejează, de asemenea, și executarea hotărârilor judecătorești definitive și obligatorii, care, într-un stat ce respectă preeminența dreptului, nu pot rămâne fără efect în detrimentul unei părți. În consecință, executarea unei hotărâri judecătorești nu poate fi împiedicată, anulată sau întârziată într-un mod excesiv.

În plus, în Decizia nr. 388/2003, Curtea Constituțională a conchis, în acord cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, exprimată în cauza Saggio contra Italiei, 2002, că suspendarea unor cauze aflate pe rolul instanțelor judecătorești, ca și a executării silită apare ca fiind neconstituțională în măsura în care nu rezultă dintr-o decizie a instanței judecătorești, ci operează de drept, iar termenele sunt imprecise sau lungi. Or, textul de lege criticat reglementează suspendarea de drept a oricărei proceduri de executare silită, în cursul termenelor prevăzute la alin. (1) și (1¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009, modificată și completată.

Avocatul Poporului,

Prof. univ. dr. Ioan MURARU